

**BESTIMMUNG DER POTENZIELL SIGNIFIKANTEN
HOCHWASSERRISIKOGEBIETE IN DER
INTERNATIONALEN FLUSSGEBIETSEINHEIT EMS
ERLÄUTERUNGEN ZUR ÜBERSICHTSKARTE**

**VASTSTELLING VAN GEBIEDEN MET EEN POTENTIEEL
SIGNIFICANT OVERSTROMINGSRISICO
IN HET INTERNATIONALE STROOMGEBIEDSDISTRICT EEMS
TOELICHTINGEN OP DE OVERZICHTSKAART**

COLOFON

BEWERKING:

Geschäftsstelle Ems

Niedersächsischer Landes-
betrieb für Wasserwirtschaft,
Küsten- und Naturschutz
Betriebsstelle Meppen
Haselünner Straße 78
49716 Meppen
poststelle@nlwkn-
mep.niedersachsen.de
www.nlwkn.niedersachsen.de

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Ministerie van

Infrastructuur en Milieu

Directoraat-Generaal Water
(DGW)
Plesmanweg 1
Postbus 20904
2500 EX Den Haag
sandra.mol@minienm.nl
www.helpdeskwater.nl

Bezirksregierung Münster

Dezernat 54
Nevinghoff 22
48147 Münster
dez54@brms.nrw.de
[www.bezreg-
muenster.nrw.de](http://www.bezreg-muenster.nrw.de)

COÖRDINATIE:

Geschäftsstelle Ems

Haselünner Straße 78
49716 Meppen

VERDERE INFORMATIE:

<http://www.ems-eems.de>
<http://www.ems-eems.nl>
<http://www.ems-eems.eu>

1. INLEIDING

Zoals bepaald in artikel 4 van de richtlijn 2007/60/EG (ROR) van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's hebben de EU-lidstaten voor eind 2011 een voorlopige overstromingsrisicobeoordeling opgesteld. Tot eind 2010 konden ze ook gebruik maken van overgangsmaatregelen zoals vastgelegd in artikel 13. Conform artikel 5 zijn de EU-lidstaten ertoe verplicht de gebieden vast te stellen waarvoor een potentieelsignificant overstromingsrisico bestaat.

Bij internationale stroomgebiedsdistricten - zoals het SGD Eems - moeten de lidstaten conform artikel 4 lid 3 ervoor zorgen dat tussen de betrokken autoriteiten adequate informatie wordt uitgewisseld.

In 2003 hebben de verantwoordelijke Duitse en Nederlandse ministers afspraken gemaakt over de uitvoering van de EU-richtlijn 2000/60/EG (KRW) in het SGD Eems. Op basis van deze afspraken is in 2009 in een briefwisseling tussen de als bevoegde autoriteiten benoemde ministeries van de Bondsrepubliek Duitsland, de deelstaten Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen en het Koninkrijk der Nederlanden vastgesteld om de bestaande overlegstructuur voor de uitvoering van de KRW ook te gaan gebruiken voor de uitvoering van de ROR. Deze structuur omvat momenteel een Internationale Stuurgroep (ISE) en een daaronder ressorterende operationele Internationale Coördinatiegroep (ICE).

Voor het Eems-Dollard-gebied, dat zowel Duitse als Nederlandse gebiedsdelen omvat en waarbinnen het verloop van de grens omstreden is, is overeengekomen de belangrijke aspecten rondom de uitvoering van de ROR te behandelen in subcommissie G van de permanente Nederlands-Duitse Grenswatercommissie.

De aspecten die in het kader van de informatie-uitwisseling moeten worden behandeld en in het kader van de uitvoering van de ROR moeten worden gecoördineerd, zijn door de Internationale Stuurgroep Eems vastgesteld op haar 9e vergadering op 30 september 2010.

Daar is overeengekomen de voorlopige beoordeling van het overstromingsrisico op nationaal niveau te verrichten. Op basis van de resultaten van de voorlopige beoordeling zal een gezamenlijke internationale overzichtskaart worden vervaardigd, die moet dienen ter documentatie van de uitgewisselde informatie en als bewijs voor de verrichte coördinatie. Deze overzichtskaart wordt uitgebreid met de onderstaande toelichting. In de toelichting worden de elementen van de internationale coördinatie op een rijtje gezet en worden de verschillende uitgangsposities in Duitsland en Nederland uiteengezet.

Elke lidstaat / deelstaat in het SGD Eems is zelf verantwoordelijk voor de rapportering over de uitvoering van de ROR aan de EU-Commissie. De Internationale Stuurgroep Eems en de daaronder ressorterende Internationale Coördinatiegroep zorgen voor de informatie-uitwisseling en de coördinatie op het niveau van het SGD Eems. Daarbij worden ze ondersteund door het Secretariaat Eems in Meppen.

De lidstaten / deelstaten rapporteren aan de Europese Commissie conform de bepalingen in de 'Reporting Sheets voor de voorlopige beoordeling van de overstromingsrisico's' (*Reporting Sheets for the Preliminary Flood Risk Assessment*, 2009).

De begeleidende onderhavige toelichting en de overzichtskaart kan in de lidstaten / deelstaten van het SGD Eems worden gebruikt

- voor de documentatie van de toepassing van artikel 4 (voorlopige overstromingsrisicobeoordeling) in het SGD Eems of de gebruikmaking van artikel 13 (overgangsmaatregelen) in de lidstaten / deelstaten voor eind 2010;
- voor de documentatie van de verrichte informatie-uitwisseling conform artikel 4, lid 3;
- als bewijs voor de coördinatie op het niveau van het internationaal SGD Eems conform artikel 5, lid 2 in het kader van de rapportageplicht.

2. UITGANGSPOSITIES IN DUITSLAND EN NEDERLAND

De gedetailleerde informatie die is gebruikt om vast te stellen welke wateren (-delen) in de (deel)-staten Nordrhein-Westfalen, Niedersachsen en Nederland een potentieel significant overstromingsrisico hebben, is op de in het hoofdstuk “Links” vermelde webpagina's te vinden.

Duitsland

Nadat de ROR op 26 november 2007 in werking was getreden, werd deze richtlijn in 2009 in nationaal Duits recht omgezet via het gewijzigde *GesetzzurOrdnung des Wasserhaushalts* (*Wasserhaushaltsgesetz* oftewel Waterhuishoudingswet; WHG). De uitvoering van de ROR wordt in Duitsland gecoördineerd door het LAWA (*Länderarbeitsgemeinschaft Wasser*). In september 2008 heeft het LAWA een *Strategie zur Umsetzung der HWRM-RL* (een strategie voor de uitvoering van de ROR) in Duitsland vastgesteld, waarin de belangrijkste uitgangspunten en de wijze van aanpak worden beschreven (LAWA 2008). Dit strategiedocument vormt de basis voor de gemeenschappelijke maatregelen voor de uitvoering van de ROR in de stroomgebiedsdistricten die deels in Duitsland liggen. Het document dient als Duits standpunt te worden ingebracht in de internationale stroomgebiedsdistricten en het internationale afstemmingsproces.

Als grondslag voor de voorlopige beoordeling van het overstromingsrisico in Duitsland dient het werkdocument “*Vorgehensweise bei der vorläufigen Bewertung des Hochwasserrisikos nach HWRM-RL*” (‘Aanpak van de voorlopige beoordeling van het overstromingsrisico volgens ROR’; LAWA 2009). Ter bepaling van de significantie van een overstromingsrisico kunnen in de deelstaten verschillende criteria worden gehanteerd.

Nederland

Overeenkomstig de eisen van de richtlijn is de ROR in 2009 in Nederlands recht omgezet via de *Waterwet*, het *Waterbesluit* respectievelijk de *Regeling Provinciale Risicokaart*. Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu is hoofdverantwoordelijk voor de coördinatie van de uitvoering van de ROR. De uitvoeringsstrategie is uitgewerkt in twee documenten: het Implementatieplan EU-richtlijn Overstromingsrisico's uit juli 2008 en de Internationale Strategie Implementatie Richtlijn Overstromingsrisico's uit juni 2009. Beide documenten vormen de basis en het richtkader voor nationaal en internationaal overleg over de ROR.

3. UITWISSELING VAN ADEQUATE INFORMATIE IN HET SGD EEMS VOLGENS ARTIKEL 4 LID 3 EN COÖRDINATIE CONFORM ARTIKEL 5, LID 2 VOOR DE VASTSTELLING VAN GEBIEDEN MET EEN OVERSTROMINGSRISICO IN HET SGD EEMS

De informatie-uitwisseling in het SGD Eems over het grensoverschrijdende overstromingsrisicobeheer is gebaseerd op concrete werkzaamheden die zijn voortgevloeid uit de internationale samenwerking van de lidstaten / deelstaten in het SGD Eems.

In de eerste fase van de implementatie van de ROR is er voor het SGD Eems een overzichtskaart opgesteld voor de vaststelling van de gebieden met een potentieel significant overstromingsrisico in de lidstaten/deelstaten. De basis voor de voorlopige overstromingsrisicobeoordeling is artikel 4 ROR. De kaart geeft een overzicht van de rivier-/ kusttrajecten waarvoor potentiële overstromingsrisico's zijn vastgesteld. De lidstaten / deelstaten hebben gedetailleerdere beschrijvingen opgesteld (zie de links).

De bijgevoegde overzichtskaart is in het kader van de rapportageplicht tot stand gebracht als resultaat van de informatie-uitwisseling in 2010 en 2011 en van de thans verrichte coördinatie op het niveau van het SGD Eems tussen de bevoegde autoriteiten van Duitsland (deelstaten Niedersachsen en Nordrhein-Westfalen) en Nederland conform artikel 5, lid 2.

Afgezien van het Haren-Rütenbrock-kanaal zijn er in het internationale SGD Eems geen waterlopen die de grens tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Duitsland overschrijden. Daarom is voor wat betreft de bepaling van gebieden met een potentieel significant overstromingsrisico geen inhoudelijke coördinatie vereist voor grensoverschrijdende waterlopen.

Coördinatie is daarentegen wél absoluut noodzakelijk bij de bepaling van risicogebieden voor de overgangs- en kustwateren in het gebied van de Dollard. Hier is sprake van uiteenlopende opvattingen over het grensverloop tussen Duitsland en Nederland. Met inachtneming van dit feit zijn Duitsland en Nederland overeengekomen dat op basis van het Eems-Dollardverdrag evenals bij de uitvoering van de KRW de permanente Nederlands-Duitse Grenswatercommissie bevoegd is voor alle aangelegenheden rondom de uitvoering van de ROR in het verdragsgebied. De praktische uitvoering vindt plaats in subcommissie 'G'.

4. TOEPASSING VAN ARTIKEL 4 EN 13

Duitsland doet voor het internationale SGD Eems geen beroep op overgangsmaatregelen overeenkomstig artikel 13. Duitsland heeft een voorlopige beoordeling van het overstromingsrisico overeenkomstig artikel 4 verricht.

In het implementatieplan voor de ROR (juli 2008) is vastgelegd dat Nederland geen voorlopige risicobeoordeling uitvoert, maar het gehele nationale grondgebied in beschouwing neemt. Nederland maakt daarbij gebruik van artikel 13 van de Richtlijn waarin lidstaten de mogelijkheid wordt geboden géén voorlopige risicobeoordeling uit te voeren. De commissie is hierover in januari 2011 formeel, schriftelijk, geïnformeerd.

In oktober 2011 is in Nederland het Toepassingsbereik voor de ROR vastgesteld door de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (IenM). Het toepassingsbereik is vastgesteld op basis van het rapport "Toepassingsbereik EU ROR: potentieel significant overstromingsrisico" van september 2011.

De overzichtkaart bevat het op 22 december 2011 bereikte resultaat van de voorlopige beoordeling van het overstromingsrisico op basis van artikel 4 en artikel 13 ROR. Daaruit blijkt dat voor de overwegende deel van hoofdstroom van de Eems voor delen van belangrijke zijrivieren en voor het kustgebied een significant potentieel overstromingsrisico bestaat.

LITERATUUR

LAWA (2008):

Strategie zur Umsetzung der Hochwasserrisikomanagement-Richtlinie

LAWA (2009):

Vorgehensweise bei der vorläufigen Bewertung des Hochwasserrisikos nach EU-HWRM-RL (onuitgegeven)

MINISTERIE VAN VERKEER EN WATERSTAAT (2008):

Implementatieplan EU-Richtlijn Overstromingsrisico's

MINISTERIE VAN VERKEER EN WATERSTAAT (2009):

Internationale Strategie Richtlijn overstromingsrisico's EU

MINISTERIE VAN VERKEER EN WATERSTAAT (2010):

Plan van Aanpak implementatie ROR

LINKS

SGD Eems:

<http://www.ems-eems.nl/hoogwater>

Nederland:

www.helpdeskwater.nl

www.risicokaart.nl

Duitsland:

www.wasserblick.net

Niedersachsen:

http://www.umwelt.niedersachsen.de/portal/live.php?navigation_id=2304&_psmand=10

Nordrhein-Westfalen:

<http://www.umwelt.nrw.de/umwelt/wasser/hochwasser/hochwasserrisikomanagementrichtlinie/index.php>

OVERZICHTSKAART: GEBIEDEN MET EEN POTENTIEEL SIGNIFICANT OVERSTROMINGSRISICO VOLGENS ARTIKEL 4

